

som vel nok ogsaa dette hos os har havt sin Del i indskudte nye Lovændringsforslag, der i sidste Øjeblik ikke kunde akcepteres.

Vi Kvinder her i Danmark maa derfor dobbelt sige: »Ære være de norske Mænds Frygtløshed og Retsindighed! og Ære være de norske Kvinder og fremfor alt Landskvindestemmeretsforeningens Fører, *Fru Qvam*, som uden at blinke har bragt Storthinget i Ilden, til det fattede, at der var for store Værdier i Kvinderne, til at man ikke skulde drage deres Arbejde ind i Statens store Husholdning — for store Tab for det selv, om dette ikke var skét.

Island.

Vi har haft den Glæde at modtage et Brev fra Fru Briet Asmundsson, dateret Reykjavik d. 28. August. Efter at have fortalt om Baller og Fester i Anledning af Hs. Majestæt Kongens Nærværelse samt om de mange Gæsters Afrejse — hvorom Fru Briets Kvindeblad bringer baade Beskrivelser og Billeder — stiller hun for os det politiske Horoskop med sin kyndige Haand, ligesom hun undertiden forud har gjort.

I September og October rejser Politiken sit Hoved igjen, ja, paa Island begynder Arbejdet alt længe forud. Alle Althingsmændene lader til at være meget villige til at ville skaffe Kvinderne Stemmeret. Som vi alt har hørt, indsendte Kvindeforeningen til Althinget en Petition undertegnet af 12000 — tolv tusinde — Kvinder. Naar man tager i Betragtning, at Kvinderne paa Island næppe tæller 40,000, og at næsten Halvdelen er under 16 Aar, saa kan man sikkert med god Grund glæde sig over denne stærke Tilslutning. Uenigheden mellem Partierne ligger deri, at Regeringspartiet ikke paa nogen Maade vil have Grundloven forandret i Aar. Regeringen forelægger Althinget et Forslag om almindelig Stemmeret for Mænd. Saa vil det andet Parti tilskynde til, at denne Paragraf i Grundloven tages under Behandling samtidigt, for at alle Mænd og Kvinder paa samme Tid kan faa almindelig, politisk Stemmeret. »Hvorledes det kommer til at gaa for Mændenes Vedkommende« skriver Fru Briet Asmundsson videre, »det véd man endnu ikke. Men for os Kvinder troer jeg ikke, der er noget Haab denne Gang. Men næste Gang troer jeg ikke der er nogen Tvivl om, at vi faar Stemmeret, selv om denne maaske bliver begrænset. Der er ogsaa forelagt Althinget et Lovforslag om, at alle Mænd og Kvinder i Reykjaviks og Havnefjords Distrikter skal have almindelig Stemmeret i alle kommunale Anliggender, og dette ser ud til tildels at skulle gaa igennem. Hermed menes: for alle dem, der betaler Skat, det være

sig lidt eller meget. Dette bliver dog ikke udstrakt til Tjenestefolk, skøndt der netop herom har staaet en haard Kamp. Det er en stor Vinding for os, om denne Sag gaar igennem, thi skøndt alle selvstændige Kvinder har baade Stemmeret og Valgbarhed, saa er de kun faa, der betaler den høje Skat, som er Vilkaaret for denne Rettighed. Men naar alle gifte Kvinder kommer med og alle de Kvinder, som betaler noget til Fattiggassen, saa bliver vi mange.«

»Dersom dette Lovforslag gaar igennem, saa forandres Valgene og Valglisterne her i Byen meget, thi 15 Medlemmer skal sidde i Byraadet, og de skal alle vælges til Januar. Da bliver der Arbejde for os Kvinder, om vi saa maatte kunne opagitere en Stemning for at faa nogle Kvinder ind i Byraadet. Jeg tænker« — det er hele Tiden Fru Briet Asmundsson der taler — »at Kvinderetsforeningen vil stille sig i Spidsen for Agitationen og søge at alliere sig med Kvindeforeningen.«*)

»Desværre er der en Mangel ved den gamle kommunale Stemmeretslov, den nemlig, at Kvinder ikke er pligtige til at tage mod Valg. Og det vil kunne falde vanskeligt, at faa dem til at tage mod Valg. Hvem véd, om de ikke synes, at det er ukvindeligt, at det tyder paa Ærgerlighed og Lyst til at trænge sig frem, om de straks tager mod Valget? Disse og lignende Skrupler maa vi søge at overvinde.«

»Jeg har tænkt mig, at det heldigste for os Kvinder var, at vi alle stillede den samme Liste op uden at alliere os med noget Parti. For Partierne vil sikkert alle stille deres Navne øverst paa Listen, og saa vil det gaa ud over os, og vore Kandidater vil ikke være saa sikre, som om vi alle havde stemt paa én og samme Liste, som ikke skulde indeholde andre Navne end vore egne kvindelige Kandidater.«

»Der er saaledes ingen Fare for, at vi ikke i den nærmeste Fremtid faar politisk Stemmeret. Men der er Fare for, at naar vi faar den, saa er vi ikke modne for den og for alle de Forandringer og Følger som kommer efter den. Vi har faaet saa mange Rettigheder paa Papiret og har desværre ikke behovet at arbejde saa haardt, som andre Landes Kvinder, thi vore Mænd er særlig frisindede i denne Retning.«

Fru Asmundsson omtaler nu, at skøndt Kvinderne paa Island forhaabentlig i en nær Fremtid faar politisk Stemmeret, savner de endnu de fleste borgerlige Rettigheder, som f. Eks. Ret til Embeder og offentlige Stillinger. Deres Skoler er faa, smaa og særlig daarligt stillede. I det sidste Finantsaar bevilgede Althinget over 80,000 Kroner til de mand-

*) Vi beder Kvindestemmeretsbladets Læsere om at gennemse Artiklen om Island i Maj-Nummeret.

lige Skoler. (Hvilke Skoler Kvinder i de senere Tider har faaet Lov til tildels at benytte dog uden Ret til højere Uddannelse og Embeder.) Men det bevilgede kun **6000 Kr.** til *de kvindelige Skoler!*

Skøndt Fru Asmundsson selv mener, det neppe kan nytte noget, skrev hun dog en skarp Artikel om denne Sag i »Kvindebladet« og sendte hver af Althingsmændene et Eksempel deraf.

* * *

Det er ret et Eksempel for os danske Kvinder at se den Djærvhed og Uforsagthed, der besjæler Fru Asmundsson — for ikke at tale om hendes store Arbejdsdygtighed. Vi kan vistnok med Fortrøstning sé hen til, at Island vil komme til at staa som Nummer 3 af de europæiske Lande, der har faaet politisk Stemmeret for Kvinder. Og vi vil gerne tilgive de islandske Mænd, om de ikke tilstode Penge nok til de kvindelige Skoler, naar der er en saa nær Udsigt til, at de giver deres Kvinder Lov til at være med til at stemme for alle Bevillinger. J. M.

„Kvinliga studenters förening“*)

i Helsingfors.

När nationalstrejken i Finland nått sitt stora mål och frihetens fana åter svajade öfver det svårt hemsökta landet, fingo alla, som varit med om att dela kampen, också dela segern, och deraf kom det sig väl, att detta lilla land i norr blef det första i Europa, där kvinnan fick lika politisk röst- och valrätt som mannen utan några som helst inskränknningar. Men i det jubel och den stolthet, med hvilken denna frigörelse togs emot af kvinnorna i landet, blandade sig en känsla af djupt allvar — ansvarskänslan emot det samhälle, i hvars framtida utveckling kvinnan nu aktivt skulle ingripa och en brinnande lust att skaffa sig den politiska mognad, som erfordrades, för att hon på ett lyckobringande sätt skulle lösa den uppgift, som hon med de stora nya rättigheterna fått sig förelagd.

Äfven »Kvinliga studenters förening« föddes närmast som ett resultat af den upplysningsifver, som den erhållna segern väckt. Visserligen hade tanken på en sådan sammanslutning redan långt tidigare uppstått hos

*) Fröken Tyyne Söderman blev første Formand for denne Forening, der tæller c:a 100 Medlemmer. Fröken Söderman var opstillet som Kandidat til Landtdagsvalgene, som viser den almindelige Agtelse hun nyder i Finland; ligesom hun til os er bleven introduceret med varme Ord af de ledende finske Damer, vi kendte fra Kongressen.